

Verstuurd: 30-10-2025

Beste X

X

We werken inmiddels aan een publicatie over de exportgegevens. De publicatie zal gaan over de export van ASML-producten naar Chinese bedrijven die banden hebben met de Chinese defensie-industrie. We begrijpen dat het een onderwerp is met veel gevoeligheden en veel nuance behoeft. Om die reden willen we jullie graag in de gelegenheid stellen om onderstaande vragen *on the record* te beantwoorden. Dit doen we om ervoor te zorgen dat onze berichtgeving correct en evenwichtig is.

We ontvangen de schriftelijke antwoorden graag **uiterlijk woensdag 5 november**. Over eventuele onduidelijkheden zullen we mogelijk nog vervolgvragen stellen. Aangezien we ook een televisieprogramma zijn, doen we hierbij ook het verzoek voor een toelichting op camera. Er is nog geen zicht op een publicatiedatum, dit in verband met nationale en geopolitieke ontwikkelingen, waaronder de Tweede Kamer verkiezingen.

Op 21 oktober hebben we de onderstaande informatie met jullie gedeeld. Het betreft vijf zendingen van ASML naar Chinese klanten in 2024. Volgens ons onderzoek gaat het om klanten die banden hebben met de Chinese defensie-industrie.

GTA Semiconductor	3705009000	LVTTESTRETICLE
S.I.S.C. The 24th Research Institute of the Ministry of Electronics Industry	8486900000	RETICLE:BAFOCAL400N
Si En (Qingdao)	8486900000	SETGR/MATCALWAF300SINO
Semiconductor Manufacturing Beijing Corporation (SMBC)	8486900000	WT6.6(2X)TWINSCANNXT4NARROWBESUF
Shenzhen International Quantum Academy		DEEPUVLITHOGRAPHYMACHINE

Over de bovenstaande informatie hebben wij de volgende vragen:

1. Herkent ASML bovenstaande vijf bedrijven als klant in 2024? Zijn dit momenteel nog klanten?
2. Zijn de weergegeven producten in 2024 aan deze klanten geleverd?
3. Is ASML ervan op de hoogte dat dit klanten zijn die banden hebben met de Chinese defensie-industrie?
4. Om wat voor producten gaat het? Zijn de producten noodzakelijk voor de werking van een lithografiemachine?
5. Heeft ASML voor deze producten een exportvergunning ontvangen? Zo nee: hoe kan het dat de producten dan zijn verstuurd naar China?

We hebben verder op dit moment de volgende algemene vragen:

1. Aan welke regels en uitgangspunten houdt ASML zich bij export naar China?
2. Vraagt ASML voor ieder product naar China een aparte exportvergunning aan? Zo nee: hoe werkt het aanvragen van vergunningen?
3. Moet ASML ook end-user verklaringen aanleveren bij de aanvraag voor een exportvergunning naar China?
4. Levert ASML ook producten aan Chinese bedrijven waarvoor geen end user-verklaring noodzakelijk is? Zo ja, hoe beoordeelt ASML die klanten dan?
5. Er geldt een wapenembargo op handel naar China; wat betekent dit voor de export van ASML naar China?
6. Hoe doet ASML onderzoek naar klanten in China?
7. Maakt het voor ASML uit wat klanten produceren en voor wie?
8. Levert ASML producten aan klanten in China die banden hebben met de Chinese defensie-industrie?
9. Levert ASML producten aan militaire onderzoeksinstituten in China en/of quantum onderzoeksinstituten in China?
10. Als een product 1. niet op de bijlage bij de Europese Dual-Use lijst staat, 2. niet valt onder de speciale Nederlandse nationale maatregelen en 3. geen Amerikaanse onderdelen bevat; ziet ASML dan een belemmering om producten te leveren aan klanten in China?
11. Geldt dat ook voor klanten die banden hebben met de Chinese defensie-industrie?

Voor verduidelijkingen kunnen jullie ons uiteraard benaderen.

Mede namens X

Met vriendelijke groet,

Ontvangen: 07-11-2025

Reactie ASML

Exportcontroles worden door regeringen ingesteld, op basis van grondig onderzoek, overleg en afwegingen met betrekking tot nationale veiligheid. Zo zijn er ook export controleregelingen die van toepassing zijn op de halfgeleiderindustrie. Net als in andere sectoren, bepalen nationale overheden aan welke klanten welke materialen en systemen geleverd kunnen worden door het invoeren van een vergunningplicht voor kritische producten en het vervolgens toekennen of ontzeggen van een exportvergunning.

Ook de geavanceerde technologie van ASML valt onder deze wet- en regelgeving en uiteraard houden we ons hier strikt aan. Niet voldoen aan de regelgeving heeft serieuze consequenties. Als er exportvergunningen nodig zijn voor een verzending vanuit Nederland, vragen we die aan en dan bepaalt de Nederlandse overheid of we dit wel of niet kunnen doen.

Leveranciers, zoals ASML, kunnen niet zelf inschatten of een chipfabrikant in China wel of niet onder een exportcontrole regime moet vallen. Nationale veiligheid is een verantwoordelijkheid van overheden.

De machines die ASML aan Chinese chipfabrikanten levert is oude technologie waarmee niet de meest geavanceerde chips gemaakt kunnen worden. Overigens kun je met een ASML machine alleen geen chips maken, daarvoor heb je meerdere machines nodig van meerdere leveranciers (uit de VS, Japan en Nederland bv). China kan wel geavanceerde chips kopen, bv van NVIDIA, voor zover de Amerikaanse overheid dit toestaat.

Indien jullie het lijstje besluiten te gebruiken in de uitzending is onze reactie:

- Het lijstje dat jullie met ons deelden bevat oudere, generieke onderdelen en materialen die niet onderhevig zijn aan enige vergunningplicht in verband met export control beperkingen of sancties.
- Op het lijstje van mogelijke klanten kunnen we geen reactie geven omdat we nooit informatie over andere bedrijven of klanten delen.

Verzonden: 11-11-2025

Beste X,

Nogmaals dank voor de reactie. X

We begrijpen dat er niet *on the record* gesproken kan worden over klanten, maar betreuren het feit dat jullie ervoor kiezen om op diverse vragen geen antwoord te geven. Uiteraard zullen we jullie reactie meenemen in onze publicatie.

We nemen graag je aanbod aan om het volgende feitelijk te checken:

Op basis van jullie schriftelijke reactie begrijpen we dat ASML zich houdt aan alle wet- en regelgeving en zelf niet kan inschatten aan wie er (niet) kan worden geleverd met het oog op de Nederlandse veiligheid. De verantwoordelijkheid voor hetgeen de eindgebruiker doet of wat het eindgebruik is van ASML-producten, ligt volgens ASML bij de Nederlandse overheid. Wij concluderen dat dit dus ook geldt voor producten die ASML heeft verkocht aan Chinese bedrijven die nauwe banden hebben met de defensie-industrie in China.

Verder hebben we nog een nieuwe vraag:

De Nederlandse regering [schrijft](#) dat de betrekkingen met China in toenemende mate worden gekenmerkt door "concurrentie, rivaliteit en risico's voor de nationale veiligheid". De Nederlandse inlichtingendiensten [schrijven](#) dat China "de grootste dreiging op het gebied van economische veiligheid en kennisveiligheid" vormt. Voelt ASML zich in het licht van die uitspraken verantwoordelijk voor leveringen aan entiteiten in China die de militaire capaciteiten van China kunnen versterken, aan de hand van chips die mede worden gemaakt met ASML-machines?

De deadline voor bovenstaande vraag is **vrijdag 14 november**. Overigens staat het jullie natuurlijk vrij om dan alsnog de eerste set vragen te beantwoorden. Voor verduidelijkingen zijn we te bellen.

Mede namens X

Met vriendelijke groet,

Ontvangen: 14-11-2025

Reactie ASML

De Nederlandse overheid bepaalt wat Nederlandse semiconductor machinemakers, waaronder ASML, mogen exporteren en geeft hiertoe exportvergunningen af. Deze juridische basis is noodzakelijk.

ASML exporteert alleen machines en onderdelen waarvoor de Nederlandse overheid, rekening houdende met deze ontwikkelingen, heeft besloten dat er geen vergunning nodig is of waarvoor een geldige exportvergunning door de Nederlandse overheid is afgegeven.
